

ter straffeloven. Afbrydelse af forældelsen for at gøre disciplinansvar gældende efter forslaget til stk. 2 er således i sig selv ikke tilstrækkeligt til også at afbryde forældelsen af et eventuelt strafferetligt ansvar.

Ved forslaget til stk. 3 indføres en underretningspligt vedrørende muligheden for at indlede disciplinarsag over for sigtede eller tiltalte i straffesager, der afsluttes uden dom, dvs. hvor sagen slutes med påtaleopgivelse, tiltalefrafald, eller hvor efterforskningen indstilles, jf. retsplejelovens § 749. Det samme gælder i sager, der afsluttes med dom, dvs. såvel i tilfælde af fældende dom som ved frifindelse. Formålet hermed er at sikre, at det står klart for den, mod hvem straffesagen har været ført, at sagen ikke nødvendigvis er afsluttet med domfældelse, frifindelse eller straffesagens afslutning i øvrigt, men at disciplinarchefen kan have grundlag for at rejse disciplinarsag, f.eks. i tilfælde hvor den pågældende findes at have handlet simpelt uagtsomt. Udvalget forudsætter i den forbindelse, at underretningen også af bevismæssige grunde sker skriftligt og indeholder den nødvendige vejledning om de mulige konsekvenser heraf.

Der henvises til betænkningen side 357-359.

3.9. Tilsyn med anvendelsen af disciplinarmidler

Auditørerne og generalauditøren har efter militær retsplejelov § 45 bl.a. til opgave at kontrollere de afgørelser mv., der træffes af militære chefer med hensyn til pålæggelse af straf og disciplinarmidler. Samme opgave påhviler rettergangscheferne i forhold til deres underordnede.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordnings forslag om anvendelsesområdet for disciplinarmidler indebærer, at disciplinarmidler fremover vil være civilretlige sanktioner. Efter lovforslaget ligger kompetencen til at behandle straffesager hos forsvarrets auditørkorps alene, mens militære chefer – og kun disse – kan pålægge disciplinarmidler.

Denne opdeling af kompetencen betyder, at disciplinarchefens afgørelse i en disciplinarsag alene kan prøves af disciplinarnævnet. Militære chefer, der er overordnet disciplinarchefen, kan af egen drift intervenere i en konkret disciplinarsag og herunder i nogle tilfælde med henvisning til det almindelige over- og underordningsforhold inden for forsaret ændre eller ophæve en afgørelse truffet af disciplinarchefen. Dette kan ske, så længe disciplinarnævnet ikke har truffet afgørelse i sagen.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der som følge af den særlige klageprocedure ikke er mulighed for administrativ rekurs i disciplinarsager. Der kan ej heller antages at være mulighed for militære chefer til at

skærpe en afgørelse truffet af disciplinarchefen herunder ophæve denne. Dog vil der eventuelt efter omstændighederne kunne blive tale om, at den disciplinarchef, som har truffet den fejlagtige afgørelse, derved selv har begået en pligtforsømmelse, jf. herved også bemærkningerne til lovforslagets § 14.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordning peger endvidere på, at adskillelsen af sager om straf og disciplinarmidler rejser flere spørgsmål.

Disciplinarsager behandles af militære chefer på det enkelte tjenestested. Om et bestemt begivenhedsforløb skal behandles som en straffesag eller som en disciplinarsag, afhænger i et vist omfang af en skønmæssig vurdering. Der vil derfor kunne være risiko for, at den praktiske anvendelse af disciplinarmidler i nogen grad kan udvikle sig forskelligt fra tjenestested til tjenestested. Dette forhold kan også indebære en vis risiko for, at sager om pligtforsømmelser, som efter den militære anklagemyndigheds praksis ellers ville være blevet behandlet som straffesager (typisk en bødesag), kan slutte med en disciplinarafgørelse, hvilket kan medvirke til uklarhed med hensyn til, hvor grænsen mellem straf- og disciplinarmidler går.

Bl.a. disse forhold indebærer efter udvalgets opfattelse, at der er behov for, at en overordnet myndighed inden for forsaret har indsigt i, hvorledes disciplinarmidler fremover anvendes i praksis. Dette gælder såvel af hensyn til at sikre en så vidt mulig ensartet praksis som med henblik på at skabe mulighed for gennem vejledning i generel form løbende at kunne bidrage til en ensartet praksis med hensyn til behandlingen af disse sager.

En sådan central myndighed bør efter udvalgets opfattelse løbende følge udviklingen i, hvorledes disciplinarmidler anvendes, både generelt og konkret, og udarbejde oversigter over praksis. Der vil efter udvalgets opfattelse endvidere være behov for at kunne tilvejebringe statistiske oplysninger om anvendelsen af disciplinarmidler, herunder for de enkelte tjenestesteder, også med henblik på at kunne vurdere udviklingen på området, ligesom et løbende kendskab til praksis giver mulighed for at udfærdige generelle vejledninger, orientere om væsentlige enkeltsager, der belyser centrale spørgsmål, etc. Sådanne væsentlige oplysninger kan endvidere offentliggøres i en årlig beretning.

Der henvises til betænkningen side 360.

Forsvarsministeriet har blandt andet på baggrund af udvalgets bemærkninger besluttet, at den kommende myndighed - Forsvarets Personeltjeneste -, som jf. aftale om Forsvarets ordning 2005-2009 oprettes pr. 1. april 2005, vil skulle varetage disse opgaver. Denne